

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

သတင်းပြန်ကြားချက်

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက်

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာအထူးကိုယ်စားလှယ်မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထမအကြိမ် တရားဝင်ခရီးစဉ် လာရောက်ခြင်း။

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ် Ms. Christine Schraner Burgener သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထမအကြိမ် တရားဝင်ခရီးစဉ်အဖြစ် ဇွန်လ ၁၂ ရက်နေ့မှ ၂၁ ရက်နေ့ အထိ လာရောက်ခဲ့ပါသည်။ နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့တွင် သူမသည် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတီခွန်မြတ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးမန်းဝင်းခိုင်သန်း၊ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးကျော်တင့်ဆွေ၊ ဥပဒေရေးရာနှင့်အထူးကိစ္စ ရပ်များ လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်ရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ သူရဦးရွှေမန်း၊ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌဦးလှသိန်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ဦးညီပုအပါအဝင် ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရ၊ ရခိုင် ပြည်နယ်ရှိ ပဋိပက္ခဒဏ် ခံရသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် မိသားစုများ၊ နေရပ်စွန့်ခွာ တိမ်းရှောင် နေသူများ (IDPs)၊ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံကြား နိုင်ငံတကာ နယ်ခြားမျဉ်းတစ်လျှောက်တွင် လတ်တလောနေထိုင်နေသူများ၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းဝင်များကို တွေ့ဆုံခဲ့သလို ကုလသမဂ္ဂဌာနေအဖွဲ့၊ သံတမန် အသိုက်အဝန်း၊ နိုင်ငံတကာ NGO များနှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ တွေ့ဆုံမှုများအားလုံးတွင် သူမ အလေးပေး ပြောကြားခဲ့သည့်အချက်မှာ အားလုံးပါဝင်နိုင်သောဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများကို အမျိုးသမီးများ၏ အမြင်များနှင့် အရေးကြီးသောတင်ပြချက်များကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းကာ ရှာဖွေသွားရန် လိုအပ်သည် ဟူသော အချက်ဖြစ်ပါသည်။ အထူးကိုယ်စားလှယ်က မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် အခြားသော တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ပေးခဲ့ကြသူများကို ၎င်းတို့၏ နွေးထွေးစွာကြိုဆိုမှုနှင့် သူမ၏ခရီးစဉ်အတွက် အကောင်းဆုံး စီစဉ်ပေးခဲ့မှုများ အတွက် လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် သူမသည် ကုလသမဂ္ဂ ဌာနေညှိနှိုင်းရေးမှူးနှင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာညှိနှိုင်းရေးမှူးနှင့်ကုလသမဂ္ဂဌာနေအဖွဲ့တို့ကိုလည်း ၎င်းတို့၏ပံ့ပိုးကူညီမှုများအတွက်ကျေးဇူးတင်စကားပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဤပထမအကြိမ်ခရီးစဉ်တွင် အထူးကိုယ်စားလှယ်သည် အဓိကအားဖြင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူအမျိုးမျိုးကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ၎င်းတို့၏ မတူကွဲပြားသည့် အမြင်များကို ပိုမို သိရှိ နားလည်လာရန် ဘက်ပေါင်းစုံမှ လူများအားလုံး၏ ပြောစကားများကို နားထောင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် အပြုသဘောဆောင်သော ဆက်ဆံရေးများကို တည်ဆောက်ရင်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အခြေခံမူများကို အားပေးမြှင့်တင်နိုင်ရန်လည်း ရည်ရွယ်ပါသည်။ သူမက ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ရမည့် အရာများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၏ မကြာသေးမီက ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အပြုသဘောဆောင်သည့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

များကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြည့်ရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုလည်း အလေးထား ပြောကြားခဲ့ပြီး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသူများအားလုံးနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အခြေအနေများကို အဓိကထားကာ အပြုသဘောဆောင်သော ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ယုံကြည်စိတ်ချရသော အချက်အလက်ရှာဖွေမှုများ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပုံ၊ ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်မှုနှင့် ရွေးကောက်ပွဲများ၊ တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်အပါအဝင် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးအနေဖြင့်လည်း လူ့အခွင့်အရေးကို မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းတို့အပါအဝင် မိမိတို့အဖွဲ့အစည်း၏ တန်ဖိုးများနှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံအား ကူညီပံ့ပိုးနေမှုများကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ပေးသွားရန် အသင့်ရှိနေကြောင်း သူမက ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သူများအားလုံးက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ ရရှိရန် လိုလားကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ကြပြီး ၎င်းတို့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှုများကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆန်းစစ်တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်နှင့်တကွ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးနှင့် အနီးကပ်လက်တွဲဆောင်ရွက်သွားရန် လိုလားကြောင်းကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့ကြပါသည်။ အထူးကိုယ်စားလှယ်က သူမသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့နှင့် မြန်မာနိုင်ငံကြား၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူအမျိုးမျိုးကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ နိုင်ငံတကာမှ အလားတူအတွေ့အကြုံများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများကို အသုံးပြုကာ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများအတွက် ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေနိုင်အောင် ကူညီပံ့ပိုးပေးရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း အလေးအနက် အသိပေးပြောကြားခဲ့ပါသည်။

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများအားလုံးတွင် အထူးကိုယ်စားလှယ်သည် စစ်မှန်သော ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်ဟု သူမထောက်ပြခဲ့သော တာဝန်ခံမှု၏ အရေးပါပုံကိုလည်း အလေးထား ဆွေးနွေးသွားပါသည်။ သူမက ယုံကြည်စိတ်ချရသော အချက်အလက်ရှာဖွေရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပြီး ယင်းလုပ်ငန်းများအတွက် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ရှိနေကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် မကြာသေးမီက လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည့် အပြုသဘောဆောင်သော လုပ်ဆောင်ချက် များ၊ အထူးသဖြင့် ၂၀၁၈ခုနှစ် ဇွန်လ ၆ ရက်က မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် UNDP၊ UNHCR တို့ကြား နားလည်မှု စာချွန်လွှာ ရေးထိုးခဲ့မှုကို သူမက အသိအမှတ်ပြုကြိုဆိုခဲ့ပါသည်။ မြေပြင်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေများ၏ ရှုပ်ထွေးနက်နဲမှုများကို သိရှိသတိပြုမိသည့် တစ်ချိန်တည်းတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များ အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်စွာသွားလာခွင့် ကန့်သတ်ချက်များ ရုပ်သိမ်းခြင်းနှင့် နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ရှိသူများအား နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ပေးခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်နေခြင်း အပါအဝင် ပြဿနာများ၏ အကြောင်းရင်းခံများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်သည့် လက်ရှိ ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေမှုများကြောင့် များမကြာမီကာလတွင် IDP များ နှင့် ဒုက္ခသည်များသည် မူရင်းနေရပ်များ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ ရွေးချယ်သည့် နေရာများသို့ မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက်၊ ဘေးကင်း၍

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ အစဉ်အမြဲ ပြန်လာနိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်းကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် သူမက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံကြား ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်က လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော MoU အကောင်အထည် ဖော်မှုကို အားပေးထောက်ခံကြောင်းလည်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ အထူးကိုယ်စားလှယ်သည် ဒုက္ခသည်စခန်းများသို့ သွားရောက်ရန်အတွက် မကြာမီ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန်လည်း စီစဉ်ထားပါသည်။

အထူးကိုယ်စားလှယ်သည် စစ်တွေနှင့် မောင်တော ပြင်ပရှိ IDP စခန်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံကြား နိုင်ငံတကာနယ်စပ်ဒေသတွင် လတ်တလောနေထိုင်လျက်ရှိသူများထံသို့လည်း သွားရောက်ခဲ့ ပါသည်။ ထိုသို့ ကွင်းဆင်းသွားရောက်လေ့လာမှုများအရ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်၊ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကင်းသည့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် အများပြည်သူဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ အထူးသဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများကြား ကြောက်ရွံ့မှုများနှင့် အယုံအကြည်ကင်းမဲ့မှုများ ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အရေးတကြီးလိုအပ်လျက်ရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ နေရာတိုင်းတွင် သူမ သည် ပဋိပက္ခဒဏ် ခံခဲ့ရသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များကို တွေ့ဆုံစကားပြောခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် အလွန်စိတ်ထိခိုက်ဖွယ် အဖြစ်အပျက်များကို ပြောပြကြရာ အကြမ်းဖက်မှုသံသရာကို အဆုံးသတ်ရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ပြသနေပါသည်။ ထိုသို့အဆုံးသတ်နိုင်ရန်အတွက် လူမျိုးရေး အမုန်းတရားနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများကို လှုံ့ဆော်နေမှုများအား ရှုတ်ချရန် အရေးကြီးပုံနှင့် လူမှုအသိုင်း အဝိုင်းများကြား တင်းမာမှုများ လျော့သွားစေရေး ဆောင်ရွက်နိုင်သည်များအားလုံးကို ဆောင်ရွက်ရန်လို အပ်ကြောင်း အထူးကိုယ်စားလှယ်က ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ယခင်က တိုက်တွန်းချက်ကို ထပ်လောင်းပြောကြားရင်း အထူးကိုယ်စားလှယ်က လက်ရှိဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည့် ပျက်စီးနေသော အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း၊ နေရပ်စွန့်ခွာသူများ ပြန်လာနိုင်ရန်အတွက် သင့်တော်သည့် အခြေအနေများ ရှိအောင် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်နေမှုများအပြင် ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ကုစားမှုများကို ပိုမိုအားပေးနိုင်ရန်အတွက် ထိခိုက်ခံစားခဲ့ရသော လူမှု အသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် အာဏာပိုင်များကြား လူထုဆွေးနွေးပွဲများကို အချိန်ယူကာ လုံလောက်သော အတိုင်းအတာအထိ ကျင်းပပြုလုပ်သွားရန် အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

အထူးကိုယ်စားလှယ်သည် အရေးကြီးသော ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများတွင်လည်း ပါဝင်ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး အကျိုးသက်ဆိုင်သူများကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်နိုင်အောင် ကူညီရန် သူမ အသင့် ရှိနေကြောင်း အလေးအနက် ပြောကြားပါသည်။ သူမက ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးအနေဖြင့်လည်း အားလုံး ပါဝင်နိုင်သော နည်းလမ်းတစ်ခုဖြင့် ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရှိန်ရလာအောင် ကူညီပံ့ပိုးပေးနိုင် ကြောင်းကိုလည်း ဖြည့်စွက်ပြောကြားသွားခဲ့ပါသည်။ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်များရှိ အကြမ်းဖက်မှု များ ပြင်းထန်နေမှုနှင့် အရပ်သားများအပေါ် သက်ရောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စိုးရိမ်ပူပန်ကြောင်းကိုလည်း

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ပြီး နောက်တစ်ကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်သောအခါ ထိုဒေသများသို့ သွားရောက်နိုင်ရန် သူမ မျှော်လင့်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရက သူမအား အနာဂတ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်ခွင့်ပေးရန် လိုလိုလားလားရှိမှုအတွက်လည်း သူမက ကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက်မိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရက အထူးကိုယ်စားလှယ်၏ အထောက်အကူပြုရုံးကို နေပြည်တော်တွင် ဖွင့်လှစ်ခွင့်ပေးရန်သဘောတူညီသည့်အတွက်လည်း သူမက ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။ နယူးယောက်မြို့ရှိ ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် နောက်တစ်ကြိမ် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများ မပြုလုပ်မီ သူမသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ရန် စီစဉ်ထားပါသည်။ သူမသည် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရနှင့် အခြားသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ယခုခရီးစဉ်တွင် ဆွေးနွေးခဲ့သည်များကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးသွားနိုင်ရန် မျှော်လင့်နေမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက်